UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni. Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia colit ac veneratur.||

Merlin, Jacques

Coloniae, 1530

VD16 M 4842

Decreta Symmachi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-72934

Visual Library

culantur, multomagis illius qui iſtũ viſibilẽ fecit virtus nulla miniſtri indignitate cõſtringitur. Nã & Iudas cũ fuerit ſacrilegus atq; fur, quicq̃d egit inter apl'os ꝓ dignitate cõmiſſa bñficia ꝑ indignũ data nulla ex hoc detrimẽta ſenſerũt, declarãte hoc ipm dño manifeſtiſſima voce. Scribe inquit & phariſæi ſuꝑ cathedrã Moyſi ſedent, q̃ dicũt facite, q̃ aũt faciũt nolite facere, dicunt em̃ & nõ faciũt. Quicq̃d ergo ad hoĩem ꝑfectũ quilibet in eccleſia miniſter officio ſuo videt̃ operari, hoc totũ contineri ĩplendo diuinitatis affectũ. Ita ille ꝑ quẽ Chriſtus loquit̃ Paulus affirmat. Ego plantaui Apollo rigauit, ſed deus incrementũ dedit, itaq; neq; qui plantat eſt aliquid, neq; qui rigat, ſed qui incremẽtum dat deus. A deo aũt nõ quæritur, quis vel qualia p̃dicet, ſed quẽ prædicet & vt inuidos eſſe bñ prædicare Chriſtũ confirmet q̊ malo diabolus ipſe deiectus & hoc ipſo p̃dicare nõ deſinit.

F VIII ¶Ideo ergo & hic cuius nomẽ dicimus retinendũ male bona miniſtrãdo ſibi quãtũ nocuit. Nã inuiolabile ſacramentũ q̊d ꝑ illũ datũ eſt aliis ꝑfectionẽ ſuæ virtutis obtinuit. Quod cũ ita ſit aliq̊ꝝ in tm̃ ſe extẽdit curioſa ſuſpitio, vt imaginet̃ prolato à papa Felice iudicio poſtea inefficaciter in ſacramẽtis q̃ Acatius vſurpauit egiſſe, ac ꝓinde eos metuere qui vel in cõſecratõibus vel in baptiſmate myſteria tradita ſuſceperũt, ne irrita bñficia diuina videant̃, Meminerint in hac q̊q; parte ſimiliter tractatũ p̃ualere ſuperiorẽ, qa nõ ſine vſurpatõe noĩs ſacerdotii adiudicatus hoc egit, in q̊ virtutẽ ſuam obtinẽtibus myſteriis, In hoc q̊q; rea ſibi ꝑſona non nocuit. Nã ad illũ ꝑtinuit, q̊d tuba Dauitica canit̃, veruntñ deus cõquaſſabit capita inimicoꝝ ſuoꝝ, verticẽ capilli ꝑambulãtiũ in delictis ſuis. Nã ſuperbia ſemꝑ ſibi nõ aliis facit ruinã, q̊d vniuerſa ſcripturaꝝ cœleſtiũ teſtat̃ autoritas, ſicut etiam ꝑ ſpm̃ ſctm̃ dr̃ in ꝓphetico. Nõ habitabit in medio domus meæ q facit ſuꝑbiã. Vñ cũ ſibi ſacerdotis nomẽ vindicauerit dãnatus in ipſius verticẽ ſuꝑbię tumor inflictus ẽ, qa nõ populus q in miniſteriis domus ipſius ſitiebat excluſus ẽ, ſed aĩa ſola illa q̃ peccauerat iuſto iudicio ꝓprię culpę erat obnoxia. Qđ vbiq; nũeroſa ſcripturaꝝ teſtat̃ inſtructio, vñ remotis hoĩm ſtudiis ſiue verſutiis, ĩ hac adhuc pñti fragilitate poſitoꝝ ſcđm p̃ces nr̃as anniſu & autoritate ĩperiali offerte deo nr̃o vnã catholicã eccleſiã & apl'icã, qa hoc ſolũ ẽ in q̊ nõ ſolũ in terris, ſed etiã in cœlo triũphare ſine ſine poſſitis, Subſcripto, Om̃ipotẽs deus regnũ & ſalutem tuã ꝑpetua protectione cuſtodiat glorioſiſſime & clemẽtiſſime ſemꝑ Auguſtæ.

Incipiunt decreta Simmachi pape.

¶Vt res eccleſiæ non alienentur, ſed clericis vel monachis aut ꝑegrinis in vſum tantũmodo largiantur. 1
¶Vt nullus honorẽ p̃miis accipiat. 2
¶Vt raptores viduaꝝ vel virginũ ab eccleſiæ communione pellantur. 3
¶Vt viduæ vel virgines profeſſæ cõtinentiam, vltra non nubant. 4
¶Vt nullus per ambitum ad epiſcopatũ accedat. 5

G Dilectiſſimo fratri Ceſario Simmach⁹. Hortat̃ nos eq̃tas poſtulatiõis deſiderio tuæ fraternitatis gratãter annuere, qa de ſingulis q̃ ab apoſtolica ſede cõcedere ſupplicas q̊d à patꝝ cautela & ꝓuiſiõe nõ diſcrepat. Et quãuis eccl'iaſticæ pœnę regulę oĩa cõprehẽdant, tñ ſuꝑfluum eſſe nõ credimus, nũc q̃ ſunt ſæpius interdicta repetere.

H ¶Capitulum primum.

¶Poſſeſſiones igit̃, q̃s vnuſq̃ſq; eccleſiæ propriæ dedit aut reliq̃t arbitrio, alienare quibuslibet titulis atq; diſtractionibus vel ſub quocunq; argumẽto nõ patimur, niſi forſitan aut clericis honoꝝ meritis, aut monaſteriis religionis intuitu, aut certe peregrinis ſi neceſſitas largiri ſuaſerit, ſic tñ vt hæc ipſa non ꝑpetuo ſed tẽporaliter perfruantur.

I II ¶Illud magnopere cõmonens vt hi qui nõ dei gratia, ſed ꝓmiſſione reꝝ eccleſiaſticarum p̃miſſa ad ſacerdotiũ conãtur accedere deſiderioꝝ taliũ reprimãtur effectus. Qui aũt ab hmõi ſe intẽtione nõ cohibẽt vindictis canonũ ſciant ſe ſine dubitatõe ſubiiciendos, ne facile ad ſacerdotiũ ꝑmittantur accedere, quibus & gradus & tẽpora cõſtituta ſunt, ꝑ quæ ad hanc dignitatẽ debeant aſpirare, quia quicunq; ſine ſtatuto promouet̃ non facile caret offenſa, & ſine experimẽto non poteſt quis electionis obtinere ſentẽtiam.

K III ¶Raptores igit̃ vel viduaꝝ vel virginũ ob immanitatẽ tãti facinoris deteſtamur, illos vehemẽtius ꝑſequẽdo qui ſacras virgines vel volentes vel inuitas matrimonio ſociare tẽtauerũt. Quos ꝓ ea nephãdiſſimi criminis atrocitate à cõione ſuſpendi p̃cipimus.

L IIII ¶Neq; viduas ad nuptias tranſire patimur, quæ in religioſo propoſito diurna obſeruatione permanſerunt. Similiter virgines nubere prohibemus, quas annis plurimis in monaſteriis ætatẽ peregiſſe contigerit.

V ¶Nullus itaq; p ambitū ad ep̄alem honorē pmittat̄ accedere. Nā cum hic exceſſus in laica A
cōuerſatōe culpet̄, quis dubitat q̊d religioſis & deo ſeruiētibus ı̄currat obprobriū? Si qs ep̄atum deſiderās data pecunia potētes pſonas mı̄me ſuffragatrices adhibeat, nec ad decretū ſibi faciēdū clericos vl̄ ciues ſubſcribere adhibito cuiuſlibet gn̄is timore cōpellat, vl̄ pręmijs aliq̄bus hortet̄. Decretū ſine viſitatoris pn̄tia nemo cōficiat, cuius teſtimonio clericoꝝ ac ciuium poſſit vnanimitas declarari. Hortamur itaq; vt ꝓ catholicę religiōis ı̄tuitu Eccleſiaꝝ pace hęc vniuerſa fideles deuota mēte cuſtodiāt, q̄a nō ē dubiū p̄uaricatores ı̄terdictoꝝ taliū iuxta venerādos Canones ꝓprię cōionis ſubire iacturā, hoc tn̄ ad oı̄m ep̄oꝝ volumus efferri notitiam Deus te incolumē cuſtodiat frater chariſſime. Data. VIII. Idus Ianuarij Probo. C. cōſule.

¶Incipiun cap̄l'a primæ ſynodi Romanæ ſub Symmacho Papa.

¶Suggeſtio Fulgētij archidiaconi Eccl'ię Romanæ de cōgregata ſynodo ex præcepto Papæ Symmachi 1

¶Interlocutio Symmachi vt Epiſcopal' ābitus radicitus amputetur 2

¶Sn̄ia ſynodi vt ſi qs papa ſuperſtite pro Romano pontificatu cuiq̄ quolibet modo fauorē præſtare conuincit̄ loci ſui ordine vl̄ communione priuetur 3

¶Vt papa p̄uētus morte non potuerit ante dē ſui ſucceſſoris electōe decernere, is ordinet̄ Antiſtes quē cunctus clerus, aut certè pars maior elegerit. 4

¶Vt ſi quis ambientes, vl̄ fautores ambientium coniuratoresq; prodiderit non ſolum purgatus videatur eſſe, ſi fuerit particeps, verumetiam remuneratione digniſſimus æſtimetur. 5

B

POſt conſulatum Paulini viri clariſſimi Calēdas Martij in baſilica beati Petri Ap̄l'i ſynodo præſidēte beatiſſimo papa Symmacho Fulgētius archidiaconus dixit.

¶Capitulum Primum.

¶Beatitudo vr̄a directis an̄ hac ꝑ ꝓuincias authoritatibus frequēter Italiæ ſacerdotū ſynodū cōuocauit, quoꝝ pn̄tia in veſtris videt̄ oculis conſtituta. Nunc beatitudo vr̄a quæ ad Eccleſiaſticas indēnitates vl̄ ad pacē totius Eccleſiæ ꝑtinēt, ſiue concordiā dignet̄ tractabil'r ordinare. Acclamatū eſt ab oı̄bus ep̄is & pbr̄is. Exaudi Chr̄e, Symmacho vita. Dictū decies. Cuius ſedē & annos, dictū eſt nonies, vt facias, rogamus, dictum eſt decies. C

II ¶Symmachus ep̄s Eccleſiæ catholicæ vrbis Romæ dixit: Conciliū dilectōis vr̄æ neglecta hyemis aſperitate, ſolicitudo vr̄a ꝓ Eccleſiaſtica indēnitate ſpecial'r cōgregauit, vt ep̄alē ambitū & cōfuſiōis ı̄certū, vl̄ popularē tumultū quē ꝑ ſurreptionē diaboli vſurpatōe aliquoꝝ tꝑe ordinatōis meæ cōſtat exortū, cōicato pariter tractatu in futuꝝ poſſimus robuſte ac viuaciter amputare. Atq; ideo caueamus in poſteꝝ, ne ſubuerſio diſciplinæ, aut audacia p̄ſumētiū geſtiat tētare ſil'ia, & pari adiuuatōe tractem⁹ exp̄ſſis. ſ. ſentētijs ſanciētes, q̄d circa Romani ep̄i ordinationē debeat cuſtodiri. Vniuerſi ep̄i vl̄ pbr̄i dixerūt, vt fiat rogamus dictū eſt decies, vt ſcādala amputent̄ rogamus, dictū eſt nonies, vt ambitus extinguat̄ rogamus, dictū ē decies, exaudi Chr̄e, Symmacho vita, dictū ē ſepties. Cuius ſedē & annos, dictū eſt q̄nquies, vt de pn̄ti fiat, dictū eſt decies. Symmachus ep̄s dixit: Q̄m fraternitas vr̄a curā ꝓuiſionis nr̄æ ſuis exhortatōibus ı̄citauit, & parilē circa Eccleſiæ trāquillitatē dei nr̄i contēplatio animū præſtat, ſicut prę fati ſumus deliberatōe in pn̄ti habita q̄d placeat ex oı̄bus vr̄is ı̄formate in ſentētijs quæ in hoc venerabili Concilio ꝑ Eccleſiaſtica recitent̄ officia. Cūq; ſurrexiſſent, & paulopoſt iteꝝ conſediſſent, Emilianus notarius ſynodi decreta vulgauit. D

III ¶Propter frequētes ambitus quorundā & Eccleſiæ nuditatē vl̄ populi colliſionē quæ moleſte & incōpetēter ep̄atum deſiderantiū gn̄auit auiditas, vt extinguat̄ futuris præſumptio, tā ꝑnicioſa tꝑibus conſtituit ſancta ſynodus, vt ſis qs pbr̄, aut diaconus, aut clericus papa incolumi, & eo incōſulto, aut ſubſcriptionē ꝓ Romano pontificatu cōmodare, aut p̄cia ꝓmittere, aut ſacr̄m præbere tētauerit, aut aliquod certè ſuffragiū polliceri, vl̄ de hac cauſa priuatis cōuenticulis factis deliberare, aut decernere, loci ſui dignitate atq; cōione priuet̄, vniuerſa ſynodus ſurgēs, acclamauit: Exaudi Chr̄e, Symmacho vita, dictū eſt decies, hic pax cum Symmacho, dictū eſt q̄ndecies. Cuius ſedē & annos dictū eſt octies. Pari ſeueritate feriendo eo q̄ hoc viuo ſicut dictum eſt pontifice quolibet modo fuerit conuictus, aut certè tētaſſe omnibus pariter huius culpæ reis anathematis pœna plectendis. Symmachus epūs dixit. Ergo vniuerſitati placet, & omnibus recognoſcitur vl̄ probatur iſta ſn̄ia. Vniuerſa ſynodus dixit: Placet, & quod omnibus placet, fiat.

IIII ¶Si q̊d abſit trāſitus papæ inopinatus euenerit, vt de ſui electōe ſucceſſoris (vt ſupra placuit) nō poſſit an̄ decernere ſiq̄dem in vnū totius inclinauerit Eccleſiaſtici ordinis electio conſecret̄ electus ep̄s. Si em̄ vt fieri ſolet ſtudia ceperint eē diuerſa eoꝝ, de q̄bus certamē emerſerit, vincat ſn̄ia plurimoꝝ. Synodus dixit, placeat, dictum eſt decies. E

F V ¶Propter occultas aũt fraudes q̃s huius ſnĩa diſtrictiõis cõſequit̃. Si quis ad eccleſiaſti
cã ꝓtulerit notitiã cõſilia eoꝝ qui cõtra hãc ſynodũ de põtificatꝰ egerint ambitu & rõnabi
li ꝓbatõe cõuicerit particeps actiõis hmõi nõ ſolũ purgatꝰ ab oĩ culpa ſit, ſed etiã remune-
G ratõe q̃ nõ indigna ſit, ſubleuet̃, vniuerſa ſynodus dixit. Placẽt oĩa, Et adiecit. Exaudi Chr̃e,
Symmacho vita, dictũ ẽ tredecies, vt iſta ſeruẽt̃ rogamꝰ dictũ ẽ decies. ¶Simmachus ep̃s ca
tholicæ eccl̃ię vrbis Romę dixit, acclamatões vr̃as ſynodiq; iudiciũ p̃ñtia geſta ſuſcipient.
Et adiecit, Ea q̃ ad ſopiẽdos veternoſę p̃ſumptõis errores vl̃ infenſę rebus eccl̃iaſticis ęgri-
tudinis morbos qbus vniuerſalis ĩficiebat̃ eccl̃ia, deliberatio religiõi cõgrua paciq; reſtituit
firmitatẽ ꝑpetim ſortiant̃, vt p̃ſtãte deo quẽ cuſtodẽ reꝝ cõſtat eẽ bonaꝝ ſynodalis ordina
tio vigeat, atq; oĩs q ſine ꝑſonę alicuiꝰ diſtinctiõe venire p̃ſumpſerit, ĩdicta ſupiꝰ diſtrictõe
plectet̃. Et ſubſcripſerũt Celius ſimmachus ep̃s eccl̃ię catholicę vrbis Romę his ſynodalibꝰ
cõſtitutis à me ꝓbatis atq; firmatis cõſentiẽs ſubſcripſi. Celius ruſticꝰ ep̃s ciuitatis Mintur-
nẽſis ſubſ. & cõſenſi ſynodalibꝰ cõſtitutis atq; ĩ hac ꝓfiteor me manere ſnĩa. Celius Bone-
facius ep̃s eccl̃iæ Beliternẽſis ſub. & cõſenſi ſynodalibus cõſtitutis atq; ĩ hac me ꝓfiteor ma-
nere ſnĩa. Meſenus Humanꝰ, Rufinus Camiſinus, Creſconius Tudertinꝰ, Clarus Allifanis,
Baſilius Toletanꝰ, Vitalis Fũdanꝰ, Decius Trincabernꝰ, Innocẽtius Nubanatis, Vitalianus
Roſellanus. Maximus Breſanus, Cõſtãtius Capuanꝰ, Benignus Aquieninenſis, Fortunatus
Sueſanus, Palladius Sulmõtinus, Vindemius Anteatinus, Cõſtãtius Vtriculanus, Iohãnes
Ariminẽſis, Germanꝰ Piſaurẽſis, Martinus Terracinẽſis, Cãdidus Tiburtinus, Laurentius
Tribẽſis, Titalianus Narmiẽſis, Paſchaſius Vultinuẽſis, Fortunatus ep̃s eccl̃iæ Anagnine ꝓ
ſanctulo ep̃o ciuitatis Signinę qa ſubſcribere nõ potuit ꝓ eodẽ ſubſ. Valerius Calenotanus
Feliciſſimus Foroſumpromẽſis, Valẽtinus Amiterninuas ꝓ Romano ep̃o eccl̃iæ Pitani-
tium ſub. Colonius Foroliuiẽſis, Epiphanius Beneuẽtanus, Iohãnes Spoletinus, Cõſtãtius
Benefranus, Maximianus Peruſinus, Saluſtius Camenus, Lucianꝰ Tarquinẽſis, Molẽſis Cẽ
tũcellẽſis, Florẽtius Pleſtanus, Maximianus Subauguſtanus, Fortunatus Fulgẽtanus, Iohã-
nes Vinonẽſis, Gaudẽtius Tadinatis, Mercurius Surtinus, Serenus Murnẽtanus, Iuſtus A-
cerõtinus, Adeodatus Cerõſis, Stephanꝰ Mirſinẽſi, Dulcitius Sabinẽſis, Fortunatꝰ Anagni-
nus, Felix Nepeſinꝰ, Serenus Nolanꝰ, Ancilpius Puteolanus, Timotheus Abellinaris, Roſa
rius Surrẽtinus, Stephanꝰ Neapolitanuſ, Roſarius ep̃us ꝓ fr̃e meo Vrſo ep̃o ſubſ. Bellator
Oſtiẽſis, Gaudẽtius Vulcinẽſie, Marius Tiſernitiꝰ. Itẽ Gaudẽtius ep̃s Vulcinẽſis, Lãpadius
ꝓ Proiecto ep̃o Forononano, Adeodatus Formẽſis, Quintus Theanẽſis, Vrſus Stabianus
Gaudẽtius Salernitanus, Saturninus Herdonitanꝰ, Subſcripſerũt ep̃i nũero ſeptuagitatres,
Celius, Laurentius archipbr̃ tituli Lixidę, hic ſub. & conſenſi ſynodalibus cõſtitutis, atq; in
hac me ꝓfiteor manere ſnĩa. Ianuarius pbr̃ titu. Veſtinę, Sebaſtianus pbr̃ tit. Equitij, Mar-
tianus pbr̃ tituli ſctẽ Ceciliæ, Valentinus pbr̃ tituli Euſebij, Gordianus pbr̃ tit. Pammachi,
Anaſtaſius pbr̃ titu. Anaſtaſiæ, Petrus pbr̃ titu. ſctĩ Clemẽtis, Genaſius pbr̃ titu. Nichome
dis, Vrbicus pbr̃ titu. ſctĩ Clemẽtis, Dioniſius pbr̃ titu. Emilianę, Paulirius pbr̃ titu. ſctĩ Iu-
lij, Epiphanius pbr̃ titu. apl̃oꝝ, Valens pbr̃ titu. ſctẽ Sabinæ, Acertius pbr̃ titu. Faciolę, A-
gapitus pbr̃ tituli apl̃oꝝ, Adeodatus pbr̃ titu. Equitij, Petrus pbr̃ titu. Griſogoni, Benedi-
ctus pbr̃ titu. Gaij, Sopanus pbr̃ tituli. Veſtinæ, Dominicus pbr̃ tituli Priſcæ, Iſterius pbr̃
titu. Pudentis, Redẽptus pbr̃ titu. Trigidæ, Felix pbr̃ titu. Equitij, Seuerus pbr̃ tituli. Gaij,
Redẽptus pbr̃ titu. Griſogoni, Stephanus pbr̃ titu. Marcelli, Prorecticius pbr̃ ti. Damaſci,
Creſcẽtius pbr̃ tit. apl̃oꝝ, Iouinus pbr̃ titu. Emilianæ, Iulianus pbr̃ ti. Anaſtaſiæ, Bonꝰ pbr̃
titu. Creſcẽtianæ, Septimus pbr̃ ti. Iulij, Paſchaſius p̃sbyter ti. Euſebij, Ciprianꝰ p̃sbyter ti.
Marci, Iohãnes p̃sbyter ti. Pãmachij, Epiphanius p̃sbyter tit. Faciolæ, Sebaſtianꝰ p̃sbyter
titu. Nichomedis, Bonefacius p̃sbyter ti. Ceciliæ, Martinus preſ. ti. Ciriaci, Petrus preſb.
ti. Praxedis, Andreas preſ. ti. ſctĩ Timothei, Timotheus preſ. ti. Marcelli, Epiphanius preſ.
tit. Ciriaci, Hilarius preſ. tit. Lucinæ, Seruus dei preſ. ti. ſctĩ Clemẽtis, Victoriꝰ preſ. ti. Sa-
binę, Opilio p̃br ti. Veſtinæ, Laurẽtius preſ ti. ſctĩ Laurẽtij. Petrꝰ preſ. ti. Griſogoni, Euti-
ces preſ. ti. Emilianæ, Romanꝰ p̃br ti. Trigildiæ, Julianꝰ p̃br ti. Anaſtaſiæ, Marcellinus p̃br
ti. Iulij. Marcus p̃br ti. Lucinæ, Dñicus p̃br ti. Creſcẽtianę, Vicemalꝰ p̃br ti. Creſcẽtij, Abũ
dãtius p̃br ti. Sabinę, Abũdius p̃br ti. Marci, Marcellꝰ p̃br ti. Romalij. Venãtius p̃br ti. Mar
celli, Aſellus p̃br ti. Vitãtij, Stephanus p̃br ti. Euſebij, Agatho p̃br ti Vizãtis. Paulinus p̃br
titu. ſancti Laurẽtij. Subſcripſerũ ep̃i numero ſexagintatres.

H ¶Ciprianus diaconus ſctẽ eccleſiæ Romanæ regionis ſeptimæ his ſubſcripſi & cõſenſi ſy-
nodalibus cõſtitutis, atq; ĩ hac me ꝓfiteor manere ſnĩa. Anaſtaſius diaconꝰ regionis primæ
ſubſ. Citonatus diaconus quintę regiõis ſub. Iohãnes diaconꝰ regiõis ſecundæ ſub. Taren-
ſis diaconus regionis primæ ſub. Tertullus diaconus regionis quartæ ſubſcripſi.

¶Explicit

¶Exēplar cōſtituti facti à dn̄o Simmacho papa de rebus eccl'iæ conſeruandis.

FLauio viro clariſſimo iuniore cōſule ſub die octauo Iduū Nouēbriū i Baſilica beati A
Petri apl'i reſidēte venerabili viro papa Simmacho, vna cū venerabilib⁹ viris Lau
rētio, Maximo reſidētibus eṗis, etiam Petro, Laurētio, Emiliano, Trigidio, Felice
Baſſiano, Creſconio, Pacatiano, Benigno, Ruſentio, Innocētio, Iohāne, Maximo,
Stephano, Iohāne, Sereno, Eulalio, Proculeio, Fortunato, Laurētio, Euſtachio, Martiano,
Iocūdo, Cādido, Fortunato, Felice, Euticio, Helpidio, Aprile, Innocētio, Mercurio, Hila-
rio, Fortunato, Cōcordio, Aſello, Innocētio, Stephano, Gerōtio, Paſcaſio, Vitale, Memo-
re, Seuerino, Hilario, Veneriofo, Innocētio, Caſto, Colonico, Siluino, Maximiliano, Are-
ſtone, Seuerio, Propinquo, Martino, Valētino, Sebaſtiano, Romano, Vindemio, Dulcitio
Victore, Vrſo, Mercurio, Aſello, Seruo dei, Adeodato, Aſterio, Martiniano, Felice, Euſe-
bio, Auguſto, Proiecticio, Criſogono, Venātio, Ruſtico, Saluſtio, Probo, Amādo, Baſilio,
& Florētio eṗis, Reſidētib⁹ etiā, Proiecto, Martino, Epiphanio, Sebaſtiano, ſeruo dei, Octa
uiano, Epiphanio, Anaſtaſio, Abūdātio, Vicomalo, Paulino, Iuliano, Marcello, Agatho-
ne, Bn̄dicto, Creſcētiano, Paſcaſio, Iuliano, Seuero, Paulino, Adeodato, Iohanne, Timo-
theo, Laurētio, Hilario, Marco, Stephano, Binantio, Petro, Petro Criſogono, Littorio, &
Criſogono, Timulo vel Maximino, Fortunato pbr̄is, Aſtātibus q̄q; diaconibus, Anaſta-
ſio, Hormiſda, Iohanne & Agapito, Simmachus eṗs eccleſiæ vrbis Romæ dixit.

¶Bene quidē fraternitas vr̄a eccl'iaſticis legibus obſecuta. Sub diuini timore iudicij, q̄ erāt B
inſtituēda diffiniuit, & ad iuſtitiæ cumulū ꝑduxit ſufficiēter dū vniuerſa cōplectit̄, nec ad-
iectione indiget plenitudo, maxime de clericis q̊s amor dn̄ationis inuaſit, & iugū diſcipli-
næ eccl'iaſticæ fecit reſpuere, q̊s ꝓpterea ſchiſma feciſſe apud vos cōſtitit, q̇bus miſericor-
diā tn̄ quā deus mādat vniuerſis īpendi, vt oportuit nō negaſtis, ſi duritia cordis eoꝝ non
ſibi acquirat pœnā dū cōtēnit oblata remedia. Quoꝝ exceſſus ad enarrādū difficile ē, vnū
tn̄ q̊d occurrit venerādo ordini vr̄o intimare nō differo. Dixerūt inter alia ſcripturā quādā
illuſtris memoriæ Baſiliū q̄ſi ꝓ eccl'iaſticę amore ſubſtātię cōſcripſiſſe, in q̄ nullus Romanæ
eccl'iæ nec interfuit, nec ſubſcripſit antiſtes ꝑ quē potuiſſet ſortiri legitimā firmitatē. Ne
ego inde diſputē, vn̄ p̄t vr̄m iudicare cōciliū requirat̄ & deferat̄ in mediū, vt lectione agno-
ſcatis cuiuſmodi poſſit habere cōſtantiā. Sancta ſynodus reſpondit. Deferatur in medium,
vt cuiuſmodi ſit poſſit agnoſci. Et dum diceret Hormiſda diaconus recitauit.

¶Cū in vnū apud beatū Petrū apoſtolū reſediſſet, ſublimis & eminētiſſim⁹ vir p̄fectus p̄to- C
rio atq; Patricius agēs etiā vices p̄cellētiſſimi regis Odoacis Baſilius dixit. Quanq̄ ſtudij nr̄i
& religionis interſit, vt in eṗatus electione cōcordia principaliter ſeruet̄ eccl'iæ, nec ꝑ occa
ſionē ſeditionis ſtatus ciuilitatis vocet̄ in dubiū tn̄ admonitōe beatiſſimi viri papæ nr̄i Sim
plicij quē an̄ oculos ſemꝑ hr̄e debemus, hoc nobis meminiſtis ſub obteſtatōe fuiſſe māda-
tū, vt p̄ter vllū ſtrepitū & venerabilis eccleſiæ detrimētū, ſi eū de hac luce trāſire cōtigerit,
nō ſine nr̄a cōſultatione cuiuslibet celebret̄ electio. Et cū legeret Creſconius eṗus ciuitatis
Tudertinę eccleſiæ ſurgēs è cōſeſſu dixit. Hic ꝑpendat ſc̄tā ſynodus, vt p̄termiſſis religioſis
ꝑſonis quibus maxime cura eſt de tāto pōtifice in ſuā redigeret ꝑtātē, q̊d cōtra canones eē
manifeſtū eſt. Itē Hormiſda diaconus legit, ne q̇d cōfuſionis atq; diſpēdij venerabilis eccl'ia
ſuſtineret, miramur p̄termiſſis nobis q̇cq̄ fuiſſe tētatū cū ſacerdote nr̄o ſuꝑſtite nihil debu-
iſſet aſſumere. Quare ſi amplitudini vr̄æ vel ſc̄titati placet incolumia oīa q̄ ad futuri antiſti-
tis electionē reſpiciūt, religioſa honoratōe ſeruemus. Hāc legē ſpecialiter p̄ferētes, quā no
bis hæredibus ꝓ nr̄is chr̄ianæ mētis deuotōe ſancimus, ne vnq̄ p̄diū ſeu ruſticū ſiue vrbanū
vel ornamēta, aut miniſteria eccleſiaꝝ, q̄ nūc ſunt vel ex q̇buslibet titulis, ad eccleſiaꝝ iura
ꝑuenerūt, ab eo qui nūc antiſtes ſub electōe cōi fuerit ordinād⁹ & illis qui futuris ſeculis ſe-
quētur, q̊cūq; titulo atq; cōmento alienare voluerit. Inefficax atq; irritū iudicet̄, ſitq; faciē-
ti, cōſentienti, accipiētiq; anathema. Maximus eṗs Pledanę eccleſiæ dixit. Modo ſc̄tā ſyno
dus dignet̄ edicere, licuit laico hoī anathema in ordine eccl'iaſtico dictare, aut ſi potuit lai-
cus ſacerdoti anathema dicere, & cōtra canones q̊d ei nō cōpetebat cōſtituere. Dicite no-
bis quid videt̄, de me licuit laico legē dare. Sācta ſynodus dixit nō licuit. Et adiecit, lege ſe-
quētia. Hormiſda diaconus legit. Et his qui p̄dium ruſticū vel vrbanū iuris eccl'iaſtici fuerit
cōſquutus, nouerit ſe nulla lege vel p̄ſcriptōe munitū, ſed ſiue is qui alienauerit, ſiue eū qui
frequēter & volūtate cōtraria p̄diū hmōi alienatū reuocare tētauerit, id cū fructibus reſtitu
at, qui illud fuerit cōſequutus. Et cū legeret Stephanus eṗs Venuſinus eccl'iæ ſurgēs è con-
ſeſſu, dixit, ꝑlegat̄. Hormiſda diacon⁹ legit. Quā etiā pœnā placuit accipiētis hæredes ꝓhę
redesq; reſpicere, in q̄ re cuilibet clericoꝝ cōtradicēdi libera ſit facultas, iniquū ē em̄ & ſa-
crilegij inſtar, vt q̄ vel ꝓ ſalute, vel ꝓ requie aīaꝝ ſuaꝝ vnuſq̇ſq; venerabili eccl'iæ pauperꝝ

caāſa cõtulerit, aut certe reliq̃rit ab his q̃s maxime ſeruare cõuenerat in alienitatẽ trãſferã-
tur. Planè q̃cũq; in gẽmis auro vel argẽto, necnõ & veſtibus mi nus apta vſibus vel ornatui
eccleſiæ videbunt, q̃ ſeruari ac diu manere nõ poſſunt, ſub iuſta æſtimatõe vendant, & ero
gatõi religioſę ꝓficiãt. Cũq; lecta fuiſſent Laurẽtius Mediolanẽſis eccleſiæ ep̃us dixit. Iſta
ſcriptura nullũ Romanę ciuitatis potuit obligare põtificẽ, quia nõ licuit laico ſtatuẽti ĩ ec-
cleſia p̃ter papã Romanũ hr̃e aliquã ptãtem cui obſeq̃ndi manet neceſſitas nõ autoritas im
perãdi. Maxime cũ nec papa Romanus ſubſcripſerit, nec alicuius ſcd̃m canones metropo
litani aſſenſus legat. Petrus ep̃s Rauẽnatis eccleſiæ dixit. Scripturã q̃ in nr̃a cõgregatõe vul
gata ẽ, nullis etiã viribus ſuſtineri manifeſtũ eſt, q̃a nec canonibus cõuenit & à laicali cõce-
pta ꝑſona videt, maxime q̃a ĩ ea nullus p̃ſul ſedis aplĩcę interfuiſſe vel ꝓpria ſubſcriptõe fir
maſſe mõſtrat. Eulaliꝰ ep̃s Siracuſanę eccleſiæ dixit. Scriptura q̃ ĩ ſacerdotali cõcilio recita-
ta ẽ euidẽtiſſimis documẽtis cõſtat ĩualida. Primũ q̃d cõtra patꝝ regulas à laicis q̃uis religio
ſis q̃bus nulla de eccl̃iaſticis facultatibus aliq̃d diſponẽdi legit vnq̃ attributa facultas fc̃tã vi
det. Deinde q̃d nullius p̃ſulis aplĩcę ſedis ſubſcriptõe firmata docet. Q̃d ſi cuiuslibet ꝓuin-
cię ſacerdos ĩtra ſuos terminos cõcilio habito, q̃cquid ſine metropolitani ſuiue antiſtitis au
toritate teſtatꝰ fuerit irritũ eẽ debere pr̃es ſc̃tĩ ſanxerũt, q̃tomagis q̃d ĩ aplĩca ſede nõ exiſtẽ
te p̃ſule qui ꝑ ꝓrogatiuã meriti btĩ Petri apl̃i ꝑ vniuerſum orbẽ primatũ obtinẽs ſacerdotij
ſtatutis ſynodalibus cõſueuit tribuere firmitatẽ à laicis lꝫ cõſentiẽtibus aliquãtis ep̃is, qui tñ
põtificio q̃ cõſecrari ꝓbãtur p̃iudiciũ inferre nõ potuerũt p̃ſumptũ fuiſſe cognoſcit viribꝰ
D carere nõ dubiũ ẽ, nec poſſe ĩter eccl̃iaſtica vllo mõ ſtatuta cẽſeri. ¶Sãcta ſynodꝰ dixit, li-
cet ſcd̃m ꝑſecutõeſ venerabiliũ fratꝝ nr̃oꝝ Laurẽtij, Petri, Eulalij, Creſconij, Maximi, vl̃
Stephani, nec apud nos incertũ habet hãc ipſam ſcripturã nulliꝰ eẽ momẽti quã etiã ſi aliq̃
poſſit ſubſiſtere rõne modis oĩbus in ſynodali cõuentu ꝓuida btĩtudinis veſtrę ſnĩa ener-
uari cõueniebat, & in irritũ deduci, ne in exẽplũ remaneret p̃ſumendi q̃buslibet laicis q̃uis
religioſis vel potẽtibus in q̃cũq; ciuitate q̃libet mõ aliquid decernere de eccl̃iaſticis faculta
tibus, q̃ꝝ ſolis ſacerdotibus diſponẽdi indiſcuſſe à deo cura cõmiſſa docet. Symmachꝰ ep̃s
dixit. Mõ quia deus p̃ſentiã veſtrã votiuã mihi ſub q̃libet occaſione cõceſſit, volo ſi placet
rẽfieri firmã quã credo eccleſiaſticis facultatibus cõuenire, vt noſcãt om̃es q̃s in me vanus
furor excitauit nihil me magis ſtudere quã vt ſaluũ eẽ poſſit q̃d mihi ẽ à deo ſub diſpẽſatõe
cõmiſſum, ſed etiã q̃buslibet dñm timẽtibus gratũ eẽ debeat, & ad eccleſiaſtici cuſtodiã pa
trimonij ꝑtinere. Sãcta ſynodus dixit. Scimus ꝓuiſionẽ tuã neceſſarijs ſtudere, & ideo ĩ ve-
ſtra ẽ ptãte ſequẽda diſponere. Symmachꝰ ep̃s eccleſię catholicę vrbis Romæ dixit. Magna
q̃dẽ venerãda & ſacerdotali debet cura ꝓpoſito cui ĩminet de ſtudio q̃ recta ſunt nõ de ne
ceſſitate diſponere. Sed q̃m in aliquibus ĩ aliena poſtulãtibus vicioꝝ mr̃ auaritia repudia-
tis honeſtatis repagulis, totũ putat expedire q̃d libet, & ita dũ p̃dæ inhiat patientia ſupnæ
pietatis abutit expectãtibꝰ correctionẽ cęlo moderãtę iudicijs ſe exiſtimãt nõ teneri, cũ cla
rũ ſit q̃d apd̃ certos ĩ occaſionẽ rapiẽdi ꝓcedat diuinę mora ſnĩæ. Sed nobis q̃s paſtoralis cu
ra & eccl̃iaſticę aſtrĩgit ꝓ diſpẽſatõe credita rõ reddẽda ſubſtãtię opus ẽ, vt ſolicitudinem
noſtrã nõ ſolũ ad pñtia, ſꝫ etiã ad ſecutura ſecula porrigamꝰ, ne ad aĩæ nr̃æ detrimẽta cõtin
gat, ſꝫ hi q̃ poſſunt ſtatutis debere innocẽtiã p̃ſumẽtes de libertate deliq̃rãt cũ religioſa poſ
E ſint & nr̃a & ſucceſſoris nr̃i ptãte fulciri legibꝰ eccl̃iaſticis ſeruiẽtes. ¶His ergo ꝑpẽſis mãſu
ro cũ dei nr̃i diuĩa cõſideratõe decreto ſanximus, vt nulli aplĩcę ſedis p̃ſuli à pñti die donec
diſponẽte dño catholicę fidei mãſerit doctrina ſaluatoris liceat p̃diũ ruſticũ quãtecũq; fue-
ris vl̃ magnitudinis vl̃ exiguitatis ſub alienatõe ꝑpetua vel commutatõe ad cuiuslibet iura
trãſferre. Nec cuiuſq̃ excuſent neceſſitatis obtẽtu, q̃ppe cũ nõ ſit ꝑſonale q̃d loq̃mur. Nec a
liq̃s clericoꝝ l̃ laicoꝝ ſub hac occaſiõe accepta tueat, ſꝫ nec ĩ vſu fructuario aliq̃bꝰ dare liceat
nec data retinere p̃ter clericos & captiuos & ꝑegrinos, nec male tractatõis miſtret occaſio
F cũ liberalitate illi alia itinera reſeruẽt. ¶Sanè tm̃ domꝰ cuiuslibet & vrbibꝰ cõſtitutę q̃ꝝ ſta-
tũ neceſſe ẽ expẽſa nõ modica ſuſtẽtari acceptis ſi offerri cõtigerit ſub iuſta ęſtimatõe red-
G ditibus & diuini timore iudicij cõmutẽt. ¶Pari ẽt ecclĩaꝝ ꝑ oẽs Ro. ciuit. titulos qui ſunt
pbr̃i vel quicũq; fuerint aſtrĩgi volumꝰ lege cuſtodes, quia nefas dictũ ẽ obligionẽ q̃ ſe ꝑ cha
ritatẽ Chriſti cõnectit ſummꝰ põtifex, ea hoĩem ſecũdi in eccl̃ia ordinis nõ teneri. Quicũq;
tñ oblitus dei & decreti huius ĩmemor cuiꝰ Ro. ciuitatis ſacerdotes volumꝰ religiõis nexi-
bus deuinciri in cõſtitutũ pñs committẽs quicquã de iure tituloꝝ vel eccleſias ſupius p̃fatas
q̃libet modo p̃ter auꝝ, argentũ vel gẽmas, veſtes q̃q; ſi ſunt vel ſi acceſſerint aliq̃ mobilia
ad ornamẽta diuina minime ꝑtinẽtia ꝑpetuo iure exceptis dũtaxat ſub p̃fata cõditiõe do-
mibus alienare tẽtauerit donator, alienator, ac vẽditor honoris ſui amiſſiõe mulctet.
H ¶Pręterea qui petierit aut acceperit, aut qui pbr̃oꝝ, aut diaconoꝝ ſeu defenſoꝝ danti ſub-
ſcripſerit,

ſcripſerit q̃ iratus deus aĩas ꝑcutit anathemate feriat̃, ſitq́ꝫ accipiẽti vl'ſubſcribẽti de ꝑſonis ſu-
perius cõprehẽſis.i.q̃s anathemate feriri cẽſuimus,ĩſtituta pęna cõtubernaliũ ſeruata,quã ꝓmi
ſimus in alienatore vindicta, niſi forte & alienator ſibi dũ repetit, & q acceperit celeri reſtitu
¶Qđ ſi minore anĩæ ſuæ cura qſq̃ remediũ oblatũ forte neglexerit,ſupra (tiõe ꝑſpexerit A
ea pœnaꝝ gñã quæ ſupius tenent̃ aſcripta cõtra fas,ſi q̃d conceptũ fuerit documẽtũ vniuerſis
viribus q̃uis ab initio nullas habuerint,efferet̃,ſed etiã liceat q̃buſcunq́ꝫ Eccleſiaſticis ꝑſonis
vocẽ cõtradictõis offerre & Eccleſiaſtica authoritate fulciri,ita vt cũ fructibus poſſit alienata
repoſcere,ne aliq̃ ſe añ tribunal Chr̃i obſtaculo muniat,q̃a religioſis aĩabus vl' ſubſtãtiã pau-
peꝝ derelicta cõtra fas ſine aliqua pietatis cõſideratõe diſpergit. Huius ãt cõſtituti legẽ in apl̃i
ca tm̃ ſede volumus ſeruari vniuerſis Eccl'ijs ꝑ ꝓuĩcias ſcd̃m aĩaꝝ cõſideratione quẽ ꝓpoſito
religionis cõuenire rectores eaꝝ viderint more ſeruato, Et ſubſcripſerũt. Celius Symmachus
eṗs Eccleſiæ Romanæ huic cõſtituto à nobis facto cõſcripſi. Celius Laurẽtius eṗs ſanctæ Me
diolanẽſis Eccleſiæ huic cõſtituto à venerabili Papa Symmacho ſancto ſubſcripſi. Petrus eṗs
Eccleſiæ Catholicæ Rauẽnatis, huic cõſtituto à venerabili papa Symmacho ſancto ſubſcri-
pſi. Eulalius epũs Eccleſiæ Syracuſanæ huic conſtituto à venerabili papa Symmacho ſancto
ſubſcripſi. Felix Terraconẽſis, Chryſogonus Tudertinus, Emilianus Vercellẽſis, Iocũdus Au
guſtanus, Tigridus Taurinatis, Vitalis Fundanus, Baſſus Mutinẽſis, Pacatianus Colaminẽſis,
Maximus Bleranus, Martyrius Traconẽſis, Rufentius Signinus, Vindemius Anteatinus, Cã
didus Tiburtinus, Fortunatus Fuligenatis, Proculeianus Sepinatis, Fortunatus Anagninus,
Paſcaſius Vulturnẽſis, Martianus Ecamẽſis, Maximianus Peruſinus, Chryſogonus Albanẽſis
Euticius Tranẽſis, Laurẽtius Vobianẽſis, Marcus Sãninus, Aprilis Micernius, Memor Canu-
ſinus, Innocẽtius Foroſimpromẽſis, Florẽtinus Pleſtinẽſis, Felix Nepeſinꝰ, Concordiꝰ Meſe-
natis, Amãdus Potẽninꝰ, Anſellus Plommẽſis, Baſiliꝰ Tullẽtinus, Martianus Oſtẽſis, Benignꝰ
Aquiminẽſis, Fortuatꝰ Veſſaniẽſis, Seuerinꝰ Lundarniẽſis, Encarpiꝰ Meſſanẽſis, Iohãnes Spo
letinus, Stephanꝰ Venuſinꝰ, Valẽtinꝰ Amiterninꝰ, Romulus Præneſtinꝰ, Probus Carmeniẽſis
Coloniꝰ Foroclodiẽſis, Helpidus Voliterninꝰ, Proiectus Formoui, Venerioſus Pellẽſis, Bone
faciꝰ Foroflaminẽſis, Sebaſtianꝰ Siranꝰ, Ruſticꝰ Buxãtinꝰ, Venãtiꝰ Sinogalliẽſis, Victor Dunẽ
ſis, Innocẽtius Tifernãtius Tybernoꝝ, Syluinus Veliterninus, Iuſtus Simẽſis, Areſton Oſten-
ſis, Auguſtus Liparitanus, Felix Nepeſſinus ꝓ vrſo, Aſterius Quinatis, Propinquus Trebiatis
Euſebius Faueſtris, Romanus Numentanus.

INCIPIT SYNODVS QVARTA ROMANA SVB THEO dorico rege ex diuerſis regionibus congregata.

RVFO magno, Fauſto, Ameno, viris clariſſimis conſulibus ſub die Calẽdaꝝ Nouẽ B
brium ſancta ſynodus apud vrbẽ Romã ex præcepto glorioſiſſimi regis Theodo-
rici ex diuerſis regionibus cõgregata in Chriſti nomine dixit: Cum ex diuerſis ꝓ-
uincijs ad vrbẽ Romã conuenire ſacerdotes regia præcepiſſet authoritas, vt de his
quæ venerabili papæ Symmacho Apoſtolicæ ſedis præſuli ab aduerſarijs ipſius dicebant̃ im
pingi ſanctũ Conciliũ iudicaret, liguriæ, emiliæ, vl' Venetiaꝝ eṗos quos ad præſentiã princi
pis ſpe itineris ductos attraxit conſulimus regẽ incubuit neceſſitas conſulẽdi, qua nos voluiſ-
ſet ætate fractos debilitate, & impotentia corporis inualidos congregari, rñdit præfatus rex
pijſſimus bonæ conuerſatõis affectu plura ad ſe de papæ Symmachi actibus, horrenda fuiſſe
ꝓlata, & in ſynodi oportet, ſi vera eſſet inimicoꝝ eius obiectio indicatõe conſtare. Memorati
pontifices q̃bus allegandi imminebat occaſio, ſuggeſſerunt ipſum q iudicabat̃ impetitus de-
buiſſe ſynodum conuocare, ſciẽtes, q̃a eius ſedes primũ Petri apoſtoli meritum vl' principa-
tus. Deinde ſecuta iuſſione dñi Concilioꝝ venerandoꝝ authoritas ſingularẽ in Eccleſijs tradi
dit poteſtatẽ, nec antedictæ ſedis Antiſtitẽ inimicoꝝ ſubiacuiſſe iudicio in ꝓpoſitõe facile ſil'i
forma aliqua teſtaret̃, ſed pijſſimus princeps iṗm quoq́ꝫ papã in colligẽda ſynodo voluntate
ſua lr̃is demõſtraſſe ſignificauit. Vñ à manſuetudine eius paginæ poſtulatæ ſunt, quas ab eo di
rectas conſtabat. Has dari ſacerdotibus ſine tarditate cõſtituit, vel q̃cq̃d in eodẽ negotio actũ
ſcriptis Romam ex diuerſis terraꝝ vl'regionum partibus dei proſecutõe ꝑuentũ eſt. Et dum
venerabili collectõe, de incipiẽdo haberet̃ negotio, prout poſcebat cauſa tractatus. Sãctus pa
pa Symmachus Baſilicam Iulij in qua pontificum erat cõgregatio, prout habuit cura cœleſtis
ingreſſus ẽ, & de euocatõe ſynodali clemẽtiſſimo regi grãs tulit, & rem deſiderij ſui eueniſſe te
ſtatus ẽ. Cauſa ergo de ſacerdotũ animis q̃ de Cõcilio nondũ firmato triſtitiã miniſtrabat ab-
ſciſſa ẽ. Authoritatẽ ordini colligẽdo ſicut poſcebãt Eccleſiaſtica ſtatuta in oĩm q ibidẽ cõue
nerãt eṗi pñtia ſe dare, ꝓfeſſus ẽ, ſperãs, vt viſitator q contra religionẽ, cõtra ſtatuta veteꝝ, vel
cõtra regulas maioꝝ à parte cleri vl'ab aliq̃bus laicis fuerat poſtulatus ex ordinatõe Antiſtitũ
ſicut dicebat ſanctũ ꝓpoſitũ firma fronte cęderet, & oĩa quæ ꝑ ſuggeſtiones inimicoꝝ ſuoꝝ

amiſerat ꝑtāti eius ab honorabili Cōcilio redderent, & tāti loci p̄ſul legal'r prius ſtatui priſti-
no redderet,& tūc nō añ veniret ad cauſam,& ſi ita rectè videret accuſantiū ꝓpoſitōibus rñde
ret, digna res viſa ē maximo ſacerdotū nūero, atq; mereret effectū decernere tñ aliqd ſynod⁹
ſine regia notitia nō p̄ſumpſit, ſed ſuggeſtio iuſta ꝑ legatoꝝ negligētiā nō meruit, ſcd̄m vota
rñſum iuſſus ē regis p̄ceptōibus papa Symmachus añ p̄rimonij vl' Eccleſiaꝝ q̄s amiſerat rece-
ptionē cū impugnatoribus ſuis in diſceptatōe cōfligere. Qui ꝑtātis ſuæ priuilegia, & quę ꝓ cō
ſciæ quantū iuſtè æſtimamus emūdatōe ſubmiſerat, nec hac voluit vice reſumere.

A ¶Sed dum eēt ſynodus in Hierl'm baſilica ſeſſoria palatij cōſtituta aliqbus ſacerdotibus viſum
eſt, vt libellus quē accuſatores parauerāt q quotidie ſeditōibus appellabāt, ſuſciperet à ſyno-
do in quo ſuſcepto, duo erāt quæ vl' veritati inimica eēnt, vl' ipſi quātū oñdit Eccleſiaſtico ꝓ-
poſito repugnarēt. Vnū qa dicebāt crimina memorati ſuperius Symmachi papæ apud regiā
cōſtitiſſe notitiā qd' falſum eē declarauit. Non eñ q̄ſi nouā cauſam audiētiæ cōmiſiſſet, ſi eius
conſcia cōuicta de errore ſolā ſe ſciret expectare ſniam, aliud qd' ꝑ ſeruos de his quæ obijcie-
bāt ſe eum loquebant poſſe cōuincere, addētes q̄d ipſe mācipia traderet, qbus quātū ille aſſere
bant, poſſit in indicatōe ſuperari. Quæ res Canonibus & ipſis publicis erat legibus inimica cū
p̄rm ſtatuta ſanxiſſent, vt quos ad accuſationē leges ſeculi nō admittūt, his dicēdi in cognitōe
vl' aſſequēdi aliqd denegandā eē licentiā. Et dum īter iſta quæ eēnt faciēda tractabat, prefatus
papa, vt cauſam diceret, occurrebat. Qui veniēs ab irruētibus turbis æmuloꝝ ſuoꝝ ita tracta-
tus eſt, vt multis pbr̄is q cum ipſo erāt ꝑ cædē ipſam mortis fuiſſet occaſio, & recētium adhuc
veſtigia vulneꝝ illuſtris vir comes Aligenius, & ſublimes viri Gudila, & Vedeulſus maiores
domus regię ꝑſpexiſſent, quos ſecū vñ egreſſus fuerat, ad bti Petri apl'i ſepta cōuexerit. His ita
actis, & rebus varia cōfuſione turbatis, iteꝝ nos ad iuſtitiā cōtulimus principalē, ſciētes diuini
tate ꝓpria regere dñm, quē ad Italiæ gubernacula ꝓuideret ipſe. Cuius māſuetudini oīa ꝑre-
latōis ſeriē ſicut res poſcebat, īgeſſim⁹, ītimātes etiā ſępe noīatū papā p⁹ ſedē, cui ſubiacuerat
cum ſuis, ſi volūtatē rurſus haberet exeundi, ad iudiciū fuiſſe cōmonitū, ſed allegaſſe eum ꝑ di-
rectos ep̄os mādatis Canonibus ſibi cōceſſiſſe affectu purgatōis ſuæ culmē humiliat quātis pe
riculis penè opp̄ſſus dñm regē hr̄e q̄d vellet faciēdi ſe interim iuſtitiæ renitentē ſtatutis Cano
nicis non poſſe compelli. Ad hæc sereniſſimus rex tal'r deo aſpirante, rñdit in ſynodali eē arbi-
trio in tanto negotio ſequēda ꝑſcribere, ne aliqd ad ſe præter reuerētiam de Eccleſiaſticis ne-
gotijs ꝑtinere, cōmittēs etiā ꝑtāti pontificum vt ſiue præpoſitū vellēt audire negotiū, ſiue nol
lent, qd' magis putarēt, vtile deliberarēt. Dum modo venerādi ꝓuiſione Concilij pax in ciui-
tate Romana Chr̄ianis oībus redderet. Quæ cum iuſtè offert mandata dei cōplent Italiæ ſuæ
dare rectorē. Agnoſcētes nullum nobis laborē remanſiſſe, niſi vt diſſidētes cū humilitate ꝓpo
ſiti nr̄i ad concordiā hortaremur, qa vnū tātæ rei reſtabat, vñ deo pareremus, vt ſanctæ prin
cipis volūtati inuitemus ſenatū ampliſſimū quali oportuit legatōe deſtinata monentes, & in-
ſtruētes cauſas dei ipſius iudicio eē cōmittēdas, q valet corpus occidere, & aīam mittere in ge
hennā, q dixit mihi vindictā, & ego retribuā, apud quē conſcia nuda eſt, cui nō abſcōdunt oc
culta. Cogitare prudētes viros oportere, quāta inconueniēter, & p̄iudicial'r in huius negotijs
pricipis cōtigiſſent, & nos viā ꝑ hāc quā ipſi vocabāt remiſſonē pc̄tis nō aperire ſed claudere,
q quod dicebat maioris iudicij ſeruamus inſtruētes eos, qa ꝑ nos ill' Chr̄us innotuit, nō eē oui
um lupi īſidias p̄uidere ſed paſtoris. Maximè qa in cauſa p̄fata ml'tos q ſe dedignabant cogno
ſcere, & deo ſatisfacere error inuoluerat, & qa nō poterāt plura ſub hac occaſię Eccleſiæ mē-
bra diſpergi, ſed magis ꝑ māſuetudinē ſuſtineri. Sicut boni nos op̄is Paulus magiſter īſtruxe-
rat, dicēs: Sanādos eē plurimos ꝑ patiētiam & doctrinā, & qcūq; putant rei, & grauibus pc̄tis
inuoluti, q̄uis nullus ſit q delicto careat ſicut Iohānes teſtat Apl'us: Si dicā qm̄ pc̄tm̄ nō habeo
mēdax ſum, eos tñ magis p̄ſſuris hoīm ſuſtētari & ꝑterreri, haſq; paſſiōes iudicio diuīo ſuſpē
di. Maximè cū illa quæ p̄miſimus inter alia de authoritate ſedis obſtarēt, qa q̊d poſſeſſor eius
quondā btūs Petrus meruit in nobilitate poſſeſſionis acceſſit, & claritatē veterē vobis dat, det
Chr̄i rectoribus deuotè clamātibus ſcriptū eē ꝑ ꝓphetā ex ꝑſona dei. Nunqd nō valet manus
mea ad cōſumēdum eos q errauerūt. Hęc eadē ſæpiſſimè vt oportuit cōmonētes vt habita in-
tentōe diſcederēt, & factū nr̄m q̊d deus inſpirauerat iuxta mandatū principis non diſcuterēt,
ſed ſequerent, ſicut decebat filios Eccleſiæ, nec ſub hac intermiſſione contēderēt, & creſcerent
Eccleſiæ detrimēta q̄ res poſcebat cū feſtinatōe ſuccurri, & nobis huius celeritatis, & ill' obediē
tiæ neceſſitas īminebat. Maxime cū oēm penè plebē cernimus eius cōioni īdiſſociabil'r adhæ
ſiſſe, cuius nos nō modica qdem cura ſtimulabat, ne in aliquo laberet errore. Quibus allegatis
dei nr̄i obteſtatōe decernimus, haꝝ neceſſitatū vl' religionū cōſideratōe aſtricti, & cœleſti ꝑ-
penſis oībus quæ in cauſa erāt inſpiratōe ſecretis Symmachus papa ſedis apl'icæ p̄ſul ab hmōi
ꝓpoſitōibus īpetitus quātū ad hoīes reſpicit, qa totū cauſis obſiſtētibus ſuperi⁹ deſignatis, cō-

ſtat arbitrio diuino fuiſſe dimiſſum,ſit immunis,& liber,& Chr̃ianæ plebi ſine aliqua de obiectis oblatõe in oĩbus Eccl'ijs ſuis ad ius ſedis ſuæ ꝑtinẽtibus tradat diuina myſteria , qa cum ab impugnatoꝝ ſuoꝝ petitõe,& ꝓpter ſuperius deſignatas cauſas obligari nõ potuiſſe cognouimus,vñ ſcd̃m principalia p̃cepta quæ noſtræ huic tribuũt ꝑtãti,ei qcq̃d Eccleſiaſtici intra ſacram vrbẽ Romã,vl'foris eſt iuris reformamus totã cauſam dei iudicio reſeruantes vniuerſos hortamur, vt ſacrã cõionẽ ſicut res poſtulat ab eo ꝑcipiãt , & dei animaꝝ ſuaꝝ meminerint, qa & ipſe amator pacis eſt,& ipſe pax eſt q monet:Pacẽ meã do vobis, pacẽ relinquo vobis. Et in quacũq; ciuitate pacẽ eẽ confirmandã affirmãt beatos eẽ pacificos. Hæc quicũq; ex inſtructõe nr̃a q̃d nõ æſtimamus,vl'non admitti,vl'detrectari poſſe,crediderit, videat,qa in diuino iudicio contẽptus ſui rõnẽ eſt(ſicut de deo confidimus)redditurus. De clericis memorati papę q ab Ep̃o ſuo añ tẽpus alicuius,contra regulas diſceſſerĩt,& ſchiſma fecerĩt,hoc fieri decernimus,vt eos ſatisfaciẽtes ep̃o ſua mĩa ſubſequat̃,& officijs Eccl'iaſticis ſe gaudeant reſtitui, quia dñs & redẽptor noſter oues ꝑditas ab errore lætat̃ inuẽtas , & ſup profugum filium paternam liberalitatẽ cœleſtis mediator accommodat. Quiſq; vero clericoꝝ poſt hãc formã à nobis probatã,quocũq; ſacrato deo loco in Eccleſiã Romanã miſſam celebrare præſumpſerit præter conſciam papæ Symmachi,dũ viuit ſtatutis Canonicis, velut ſchiſmaticus ꝑcellat̃ Iſta ſufficiãt,nunc cum dei notitia ſyncerè protuliſſe. Laurẽtius ep̃s Eccleſiæ Mediolanẽſis, huic ſtatuto noſtro in quo totã cauſam dei iudicio cõmiſimus,ſubſcripſi. Petrus ep̃s Rauẽnanus huic ſtatuto noſtro in quo totã dei iudicio cõmiſimus,ſub. Felix Terracinẽſis,Bonefacius Aquemuenſis, Maximus Bleramus,Emilianus Furanus, Maximus Ticinẽſis,Caſſianus Mutinẽſis,Gerontius Fidudẽſis,Stephanus Venuſinus, Laurẽtius Boenſis, Fortunatus Fulginẽſis, Mercurius Sutrinus,Stephanus Neapolitanus,Hilarius Tenſanus, Maximilianus Peruſinus, Innocẽtius Fortunatus,Concordius Meſinatis,Vitalis Fundanus, Caſtus Portuenſis, Ariſtus Oſtẽſis,Martyrius Terracinẽſis,Victor Lunẽſis,Aſterius Aquinatis, Chryſogonus Albanẽſis,Amãdus Potẽtinus,Romanus Numẽtanus,Vrſus Reatinus,Paſchaſius Vulternẽſis, Innocẽtius Forſimpromẽſis,Felix Nepeſinus,Hylarius Tẽpranẽſis,Innocẽtius Tarẽtinus, Tybernioꝝ,Seuerinus Tundaritanus,Syluanus Veliternus,Sebaſtianus Suranus,Mercurius Gauinati,Felix Atellanus,Ruſticus Bruxantinus,Propinquus Tribẽſis, Adeodatus Fornitanꝰ,Bonefacius Cameritanꝰ,Iuſtus Signatinus,Vindemius Anteatinus,Auguſtus Liparitanꝰ Valẽtinus Amiterninus,Fortunatus Sueſtanus,Iocũdus Auguſtanus,Tigidius Taurigranus, Viticanus Celunẽſis,Iohãnes Ariminẽſis,Porculeianus Sepniatis,Cãdidus Triportinus,Creſconius Tudertinus,Innocẽtius Binatis,Iohãnes Spoletinus,Euſtaſius Cremonẽſis,Laurẽtius Verginatis,Eucarpius Mereſapę. Rufentius Agnatinus,Serenus Nolanus,Martianus Acanꝰ Euticius Tranẽſis,Fortunatus Anagninus,Aprilis Laterianẽſis, Aſellus Populoniẽſis,Memor Canuſinus,Adrudatus ſyluæ cãdidæ, Venerius Pallẽſis,Rogatus Taurominitanus,Seruus dei Ferenſis,Probus Carmeianenſis,Dulcitius ſancti Antimi.

Incipit prefatio Ennodij in librũ ſequentẽ.

A SOlet dicẽdi affectũ multaꝝ reꝝ ardor exigere. Si aũt auarus laudis auidus eſt, & fauorem deſiderat ſudore mercari, aut per blandimenta gloriæ crucem narrantis ignorat,aut lucri aſtrictus cõpedibus linguæ vẽdit obſequiũ,vt dũ animus habẽdi cupidine ſubiugatus præſumptũ æſtimat iam tenere compẽdiũ, ſic ingruẽtia ꝑ ſtili exercitium neſcit timere diſcrimina,aut neceſſitate concluſus profert eloquiũ ſine quacũq; lima captiuũ, & neſciam pudoris frontẽ monſtrat in mediũ,vt dum intẽtioni famulat̃,diligẽtiã decoris aburat, qa dicẽdi ornamẽta non ſunt intẽtõis negotij, ſed quietis, nec militiæ ſunt picta verba, ſed otij. Campus fortẽ poſtulat pax ꝓfunda redimit ornatũ,q ꝓfutura aſſerit, loquelã quæ periculo artis eſt colorata cõtẽnit. His ergo ita ſe habẽtibus cauſam narratõis inſinuo, & coactã vocẽ prauoꝝ latratu religioſis mẽtibus commẽdo. Scriptũ eẽ reminiſcẽs tẽpus tacẽdi,& tempus loquẽdi,vl'poſt fidẽ prophetici oraculi cuiuſdã oratoris exẽplum q refert,niſi cũ neceſſariã dicẽdi nimis ineptã eẽ conditionẽ. Oris ergo miniſteriũ pro valitudine ingenij ſacerdotibus dedi,aduerſus quos ſibilãtiũ effuſa ſunt venena linguaꝝ, licet ſcuto munita fidei ſpiculoꝝ imbrẽ patiẽtia religioſa nõ timeat,& ad autorẽ redeãt tela,quæ ſine bellãdi arte dirigunt̃. Quibus eñ pro lorica Chr̃us eſt,vim non metuũt,& inimicos longa expectatõe ꝓſternũt. Quiſq̃ ne tamẽ in hac acie præliũ putet eẽ formidini,in qua deo & pontificibus infert̃ ſine viriũ æſtimatõe certamẽ. Quiſquàm ne fluxum & laceſſentẽ hoſtem videat,& præliorum cauſis aduerſarium debilẽ expaueſcat? Inuidet ipſe ſibi victoriam q conſcia vulneratum aggredi ceſſat inimicum. Ad lucrum hoſtis ſui procedit , qui in conflictibus non prius cauſas q̃ aliud expedit.

Dat vi-